

Szentendrei Református Hírlevél - megjelenik negyedévente

Kereszthalál és feltámadás

E két eseményt ünnepeljük húsvétkor. Mindkettőt, együtt és egymástól elszakíthatatlanul. Nem lehet csak az egyiket ünnepelni a másik nélkül. A kettő egymást magyarázza. Az tud igazán húsvétot ünnepelni, aki lélekben, hittel megállt a nagypénteki kereszt alatt és a miatta, helyette és érte meghalt Megváltójára feltekintve el tudja mondani, Uram, köszönöm! Köszönöm, hogy engem is megváltottál és adtad a bizonyosságot, hogy a végső szó nem a halálé, hanem az életé. Mert hiszem, hogy Jézus feltámasztásában az Élet Istene igent mondott Fia helyettes áldozatára és nemet mondott a Jézuson diadalmaskodókra. Krisztus győzött bűn, szenvedés, halál és pokol fölött, s diadalmának örvendezhetünk mindnyájan. Kedves Olvasó, ne ünnepelj hát húsvétot nagypéntek nélkül, és nagypénteket se húsvét nélkül. Mert a kettő szorosan összefügg egymással.

Munkácsy Mihály: Golgota

Szükséges hangsúlyoznunk, hogy mindkét esemény, a kereszthalál és a feltámadás megtörtént tény, történeti valóság. Nem mese, nem mítosz, nem legenda, hanem történeti tény. Az egyik drámai, véres valóság, a másik egy nagy csoda, csodálatos győzelem a halál felett, melyben Jézusért nekünk is részünk lehet. Minden pontosan úgy történt, ahogy Jézus előre megmondta.

A kereszthalál megtörtént voltát nem is igen szokták kétségbe vonni, annál inkább a húsvéti üzenetet, mely két tényre épül: az üres sír tényére, és a Feltámadott megjelenéseire. Az üres sír tényét Jézus tanítványai tudomásul vették, de ez még nem győzte meg őket a feltámadás felől (az egy János apostolt kivéve, lásd: Jn 20,8). Inkább megdöbbenés, csodálkozás, tanácstalanság jellemezte őket. A fordulat akkor állt be, és a bizonyosság akkor született meg bennük, amikor a Feltámadott megjelent nekik és találkozott vele.

Jézus ellenségei sem vonták kétségbe sohasem az üres sír tényét. Az ő érdekeiket az szolgálta volna, ha hivatalosan megvizsgáltatják az üres sírt és kiadnak egy nyilatkozatot arról, hogy Jézus teteme ott fekszik. Ez a tettük csirájában ölte volna meg a húsvéti üzenetet, és nem lett volna keresztyén egyház. Ámde ezt, a ténnyel szembenemve nem tehették. Ehelyett elindították a hazugságot a

holttest ellopásáról (Mt 28, 11-15). Az üres sír tehát barát és ellenség által egyaránt elismert történeti tény, éppúgy, mint a kereszthalál. Ez nem a hit dolga. A hit és hitelenség kérdése csak ott merül föl, hogy miként értsük az üres sír tényét (és visszatekintve Jézus halálára: a kereszthalál tényét).

Krisztus gyülekezete az üres sír tényét a Feltámadott megjelenéseiből értette meg és ebből merítette a bátorságot, hogy szembeszálljon a hazug híreszteléssel. Nagyon fontos, hogy a Szentírás felsorolja a szemtanúkat, akik találkoztak a Feltámadottal (1Kor 15,5-8). Tudjuk, hogy a törvény előírása szerint két tanú is elég lett volna, de

ebben az esetben tanúk serege bizonyította a feltámadás valóságát. E tanúk bizonyosságtétele azért hiteles számunkra, - és minden korszak hívő emberei számára, akik nem abban a korban éltünk, - mert a legfőbb tanú, maga a Szentlélek tesz bizonyosságot bennünk:

Krisztus valóban feltámadott, Krisztus él, és mi is élni fogunk. És a Feltámadott bennünket is az Ő tanúiként küld e világba (ApCsel 1,8). Ezért a feltámadás tagadása felesleges és értelmetlen is. Jézus kereszthalálát először szörnyű tragédiaként élték át a tanítványok. Odalett

hitük és reménységük ("Pedig mi abban reménykedtünk, hogy ő fogja megváltani Izráelt" (Lk. 24,21). De összeomlott minden. Csak a Feltámadottal való találkozás után született meg bennük a kereszthalál értelmével kapcsolatosan is az igaz hit. Valóban váltságshalál volt, persze nem abban az értelemben, ahogy ők naivul elképzelték. Egyszerre eszükbe jutottak az Írás és Jézus szavai. Nem ők, az apostolok találták ki a váltságshalál gondolatát. Jézus előre megmondta: "Az Emberfia azért jött, hogy életét adja váltságul sokakért" (Mk 10,45). Ezért történt minden úgy, ahogy Jézus előre megmondta (Mk 10,33-34). Ezért hirdeti Péter pünkösdi prédikációjában, hogy Jézus ellenségei csak azt hajtották végre, amiről Isten terve megváltásunk érdekében eleve döntött, (persze ez nem jelent melegséget számunkra). Ezért írja Pál, hogy mindenki vétkezett, de Isten ingyen kegyelemből megigazít mindenkit, aki hisz, miután megváltott minket Krisztus által, akit engesztelő áldozatul rendelt értünk (Róm 3,24-26). János apostol is ugyanezt mondja Jézusról: "ő engesztelő áldozat a mi bűneinkért, de nemcsak a mienkért, hanem az egész világ bűnéért is".

(folytatás az 1. oldalról)

Íme, a kereszthalál is a feltámadásban világosodik meg előttünk. A kereszthalál isteni ítélet, a feltámadás pedig isteni felemeltetés. Ítélet, mely helyettünk és érettünk Jézuson hajtattott végre, és felemeltetés, melyben hitünk és reménységünk által nekünk is részünk lehet, már itt földi életünkben, a bűnbocsánat és életünk megújítása révén és majd Jézus visszajövetelek testünk feltámasztásában is. *"Mert én élek, ti is élni fogtok"* (Jn 14,19). A kereszthalál és feltámadás egész keresztyén hitünk alapja és központja. E két tény a lelkek nagy szétválasztója, a hit és hitetlenség ütközőpontja, az üdvösség és kárhozat határa, az élet és halál fordulója. Úgy van, ahogy Pál mondja: *"Mert a keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Istennek ereje"* (1Kor 1,18). Vagy, ahogy ugyancsak ő mondja, ha csak kereszthalál lenne, és nem lenne feltámadás is, akkor "hiábavaló" a Krisztusban való hitünk és hiábavaló az evangéliumhirdetés is, és mi "még bűneinkben" lennénk (1Kor 15,17). De nem hiábavaló hitünk és fáradozásunk, mert Krisztus feltámadott! A kereszthalál, megváltásunk titka, az emberi logika számára botránkozás és bolondság. Érthetetlen, abszurd gondolat. De éppen ez mutatja, hogy nem ember találta ki a megváltást. Ez olyan gondolat, amire magunk sohasem tudtunk volna rájönni. Ez nem ember, hanem Isten gondolata. A feltámadást nem tudjuk bebizonyítani, ámde bizonyosságot tudunk róla tenni vallás-tételünkkel, és megváltott, Isten akarata szerinti új életünkkel. Mert maga a Feltámadott, az Ő Lelke által bizonyítja magát, amikor szavával, mintegy megszüntetve a múlt és jelen közti távolságot ezt mondja: *"Én vagyok a feltámadás és az élet, aki hisz énbenem, ha meghal is, él; és aki él, és hisz énbenem, az nem hal meg soha. Hiszed-e ezt?"* (Jn 11,25-26)

Kedves Olvasó! Kívánom, hogy erősítsen bennünket ez az ünnep is hitünkben és tapasztaljuk meg azt az erőt, mely a keresztről való beszédből és Krisztus feltámadásának erejéből származik gyarló, erőtlén életünk számára itt, és majd amaz utolsó napon.

Húsvét legrégebbi ünnepünk. A hét első napját Krisztus feltámadásának emlékére ünnepelték örömmel az első keresztyének. A hetenkénti húsvét-ünnepelésből lett aztán az évenkénti húsvét, amelyet ideje lenne már - legalább magunk között - a Feltámadás Ünnepévé átnevezni, hogy aztán - Nagypéntekkel együtt - ne csak az egyházi év középpontja legyen, hanem beragyogja egész életünket ama mondás szerint: "a feltámadott Krisztus az életet vég nélküli ünneppé teszi" (Athanasius). E gondolatok jegyében kívánok e sorok minden olvasójának boldog ünneplést!

Tímár Pál
ny. lelkipásztor

"Ehhez a Kehely-számunkhoz kitöltött rendelkező lapokat mellékelünk a személyi jövedelemadó 1%-ok felőli rendelkezés céljára, ami adóbevallásainkhoz csatolható. Az egyik egy százalékos országos református egyházunkat támogatja, másik pedig a szentendrei református gimnázium Alapítványát. Köszönjük a támogatást!"

Szentendrei Református Hírlevél

Kiadja: az egyházközség - **Cím:** 2000 Szentendre Rákóczi út 14.
Telefon: 06 26 310-524 - **Felelős kiadó:** dr. P. Tóth Béla lelkipásztor
Főszerkesztő: Jámorné Benkei Ildikó (E-mail: jambor@limar.hu)
Olvasószerkesztő: Sikolya Zsolt gondnok, (zsolt.sikolya@gmail.com)
Tördelő: Fazekas Andrea
Nyomatás: Kádár Péter www.digitalisnyomda.net

EBBEN A TEMPLOMBAN KONFIRMÁLT MÓRICZ ZSIGMOND
1891 TAVASZÁN.
„LÉGY HÍV MINDHALÁLIG, ÉS NÉKED ADOM AZ ÉLETNEK KORONÁJÁT.”
(JEL. 2, 10.)
NAGY ÍRÓNK EMLÉKEZETÉNEK ÁLLÍTTATTA A HÁLÁS UTÓKOR.
A. D. MMX

Emléktáblát avattak a prügyi templomban, amely Mórincz Zsigmond konfirmációját örökíti meg. A fényképet a nagy író fia, dr. Mórincz Imre, gyülekezetünk tagja készítette.

HÚSVÉTI ÜNNEPI RENDÜNK:

VIRÁGVASÁRNAP ápr. 17.

de. 8 ó. Istentisztelet
de. 10 ó. Istentisztelet, konfirmáció
du. 6 ó. Templomi hangverseny

Nagyheti alkalmak:

ápr. 11. - 14. du. 7 ó. Bűnbánati esték

NAGYPÉNTEK ápr. 22.

de. 10 ó. Ünnepei istentisztelet, úrvacsora
du. 6 ó. Passio, úrvacsora

HÚSVÉT I. nap

reggel 7 ó. Régi református temetőben
de. 8 ó. Ünnepei istentisztelet, úrvacsora
de. 10 ó. Ünnepei istentisztelet, úrvacsora
du. 6 ó. Legátus, úrvacsora

HÚSVÉT II. nap

de. 10 ó. Ünnepei istentisztelet, úrvacsora

"Krisztus feltámadott! - Bizony, feltámadott!"

"Mindenkor az Úrral leszünk - vigasztaljátok egymást e beszédekkel!"

(I. Thessz. 4,17-18)

Jelentés a Szentendrei Református Egyházközség 2010. évi életéről

Az elmúlt esztendő megsokszorozott tennivalókkal és áldott örömmel bővelkedett egyházközségünk életében, hiszen befejeződött Református Gimnáziumunk 12 éve sok munkával folyó építése. Elkészült az EU-s támogatással felépült tornaterem, a 480 ülőhelyes kápolna és a díszudvar is. Szept.18-án lélekemelő ünnepség keretében, sok külföldi és hazai vendég jelenlétében szenteltük fel és vettük használatba ezeket. Ezzel párhuzamosan folyt a Református Óvoda felújítására meghirdetett közbeszerzési eljárásunk, melynek konkrét építési munkálataihoz 2011. februárban kezdünk hozzá. Gyülekezeti termünkbe új, energiatakarékos fűtőrendszert építettünk, felújítottuk teljes belső vakolatát és padlóburkolatát. Hozzávezdtünk a templom utcai kerítésének javításához is, amely tavasszal folytatódik.

Ezen építési munkáink közepette is folyamatosan zajlott a lelki munka gyülekezetünkben. Megtartottuk az ökumenikus imahetet januárban, a konfirmációt virágvasárnapon, a felnőtt konfirmációt és keresztelest karácsony előtt, a reformáció emlékünnepét evangélikus testvéreinkkel. Áhítattal vettünk részt a gyermekek karácsonyi ünnepségein a templomban, ahol az idén már másodszer külön alkalom volt a Református Óvodába járóknak is, akik éppúgy megtöltötték a templomot szüleikkel együtt, mint két nappal előtte a templomos kicsinyeink. Szept.1-től Németh Ildikó beosztott lelkészünk szülési szabadságra távozott és december 29-én született András nevű kislánya. Helyére Lovadi István segédlelkészt rendelte ki szolgálatra gyülekezetünkbe egyházkerületünk püspöke.

Nyolcoldalal Kehely c. gyülekezeti újságunkat az idén is ingyenes szolgálattal hozták létre a munkatársak. Jámborné Benkei Ildikó szerkesztői, Kádár Péter nyomdai munkája és papír adományozása valamint Fazekas Andrea tördelői munkája révén létrehozott újságunkat negyedévente minden gyülekezeti tag címére eljuttattuk, on-line változata honlapunkon (www.szre.hu) megtalálható.

A Református Gimnázium diákjai októbertől már saját, gyönyörű gimnáziumi kápolnájukba jöhettek hétfőn reggelente hétkezdő áhítatra, amely - eddig félkészben lévő - helyiség idén ugyancsak teljesen készen lett a belső burkolásokkal, villanszereléssel és berendezéssel együtt. Diákjaink számára az év során háromszor is tartottunk gimnáziumi csendes-napot, nagypénteken diák passióval, karácsonykor betlehemes játékkal. Gimnáziumunk életéhez tartozik az is, hogy dr. P. Tóth Béláné ny. igazgató református egyházunktól idén a Makkai Sándor pedagógiai díjat, államunktól pedig a Köztársaság Arany Érdemkeresztje kitüntetését vehette át életműve elismeréseként. A Református Óvoda egész évben maximális telítettséggel, 104 gyermeket ellátva működött Bene Andrásné vezető és Kádár Péterné helyettes vezetésével, a Református Gimnázium 403 tanulóval működött Földi János igazgató, valamint Kun Csabáné Kovalik Judit és dr. Szabóné Kuzma Márta ig. helyettesek vezetésével. Pilisszentlászlói szórványunkban havonta volt református istentisztelet az ottani római katolikus kápolnában Tímár Pál ny. lelkész gondozásában egész év során. Egyházközségünk honlapján rendszeresen olvashatók voltak a templomunkban elhangzott ígéhirdetések, aminek naponta átlag 120-150 olvasója volt a világ minden tájáról. Az ígéhirdetések egész évben kinyomtatva is rendelkezésre álltak Farkas Turánka presbiter jóvoltából betegek, házhoz kötöttek számára, ill. ajándékozás céljára. Betegekhez számos alkalommal vittük el az úrvacsorát otthonukba vagy kórházba.

Hittanórákat az izbégi, a püspökmajori és a központi iskolások számára minden héten tartottunk, ugyancsak hetente a Ref. Óvodában is. Vasárnaponta három csoportban folyt a gyermekistentisztelet a felnőttekkel egy időben Németh Ildikó b. lelkész, majd szeptembertől Lovadi István segédlelkész, valamint Albertné Bereczky Éva, Kádár Péterné, Szegediné Pusztai Ildikó, Szentgyörgyiné Kormos Mária, Tínger Tünde, Vombergné Varnyú Erzsébet, valamint a Református Gimnázium tanulóinak segítő szolgálataival.

Nyáron egyhetes nyári ifjúsági és gyermektáborozást tartottunk Visegrádon Németh Ildikó b.lelkész vezetésével. A gyülekezeti énekkart Bokorné Forró Ágnes és Farkas Zoltán vezette, templomi orgonával az év során rajtuk kívül szolgált még Arany Zsuzsanna, dr. Bartha Zsolt és Ferentzi Alpár - illesse köszönet áldozatos szolgálatukat. Péntek Sándor testvérünk számtalan alkalommal végzett nagy értékű villanszerelői munkát templomban, gyülekezeti teremben vagy a parókián ingyenesen.

Az asszonykör gyülekezeti alkalmainkon, szeretetvendégségeken, hónap első vasárnapi teázásokon, az öregek gondozásával, valamint a temető és a templom tavaszi nagytakarításával és sok más módon is szolgált egész évben Nagy Lászlóné presbiternő vezetésével, akinek szolgálatát októbertől Ács Endréné vette át. Elkészítették a gyermekek és a 70 éven felüliek karácsonyi csomagjait és ez utóbbiak házhoz kihordásában is komoly részt vállaltak. A templom takarítását gimnazistáink rendszeres részvételével szervezte és vezette Pongrácz Zsuzsa testvérünk. Az iratterjesztést gondozta Fülöp Zsolt presbiter, a temető gondnoki teendőket pedig Virág Zoltán presbiter végezte. Anyagi ügyeinkben a pénztár vezetésével, adminisztrációs teendőkkel és sok más módon is nélkülözhetetlenül segített Sikolya Zsolt gondnok úr. Ingyenes számvizsgálói munkát végzett Somogyi Melinda, Szabó Sándorné és Varga Lászlóné presbiter, a Gimnázium szakmai pedagógiai ellenőrzésével dr. Bárdos László, pénzügyi ellenőrzésével pedig Óradnai Sándorné presbiterek szolgáltak. Óvodai Bizottságunkban nagyon sokat segített Véber Zita, Nagy Domokos, valamint dr. Szalai Zsolt, aki az idén felvette egyházközségünk intézményi gondnoki teendőit is. Sok szakértői munkával és segítséggel szolgált építkezéseinkben vitéz Czékus Miklós és Bódog Norbert. Hálásan köszönjük Kolos Emőke rengeteg munkáját a nyilvánosságnak szánt közleményeink és számos cikk elkészítésében.

Dec.4-5-én vendégül láttuk a szamoskőrödi testvérgyülekezetünk 28 fős csoportját, akiknek új, fiatal lelképásztora, Erdei Árva István hirdette az ígét templomunkban.

Lássuk egyházközségünk életét a számok tükrében: esküvőt tartott 5 vegyes és 2 ref. összesen 7 pár, azaz 14 fő. Megkereszteltünk 14 fiút és 19 leányt, azaz 33 főt, valamint 5 felnőttet, összesen 38 főt. Koporsó mellett megálltunk 11 alkalommal, 6 férfi és 5 nőtestvérünket temettük el. (A megkeresztelték száma idén 28 fővel volt több az eltemetettekénél.) Konfirmált 13 fiú és 13 leány, összesen 26 ifjú, ezen kívül még 15 fő felnőttként, vagyis a konfirmáltak száma az ifjakkal és felnőttekkel együtt 41 fő volt, ami örvendetesen a legnépesebb csoport a népmozgalmi adataink között. Úrvacsorával élt 604 férfi és 783 nő, összesen 1387 fő.

Anyagi gazdálkodásunk főbb adatai: egyházfenntartói járulék 6.440.660 Ft, perselyes adakozás 2.973.565 Ft, adományok 3.009.123 Ft értékben voltak. Külföldi céladomány érkezett iskolánk javára 1.231.472 Ft. Egyéb egyházközségi bevétel volt: pályázatokból 251.068.973 Ft, ingatlanjárdarékából 9688.805 Ft, és ingatlan bérleti díjből 2.690.954 Ft. Valamennyi kiadási kötelezettségünknek eleget tudtunk tenni a sok tízmilliós iskolaépítési és egyéb épület-felújítási kötelezettségeink mellett is. A 250 millió Ft-os EU-s pályázati támogatáson kívül gimnáziumi és egyházközségi forrásból együttesen 112 millió Ft-ot költöttünk az iskolánkra az elmúlt másfél évben: ebből 67 millió Ft-ot a tornateremre és környezetére, 45 millió Ft-ot pedig a kápolna befejezésére.

Isten iránti hálával köszönjük a testvérek imádságait, jó szívet hozott áldozatait és sok-sok segítő munkáját. Elmondhatjuk, hogy Istenünk meghallgatta imádságainkat és megsegített bennünket igyekezeteinkben. Erőt adott a munkában és vigasztalt minket bajainkban. Neki köszönjük az adakozók jószívűségét, az örállók hűségét, minden ígéhallgató és imádkozó testvérünk helytállását.

Legyen hálaadásunk mellett fohászuk az újesztendőben a zsolttárvers: "*Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk!*" (Zsolt.90,12)

Szentendre, 2010. december 31.

dr. P. Tóth Béla lp.

Elkezdődött a Református Óvoda felújítása

Amint arról már beszámoltunk, a Szentendrei Református Óvoda bővítése, felújítása, korszerűsítése, akadálymentesítése és energiatakarékossá tétele, valamint fejlesztő eszközökkel való ellátására az Európai Unió társfinanszírozásával nagyszabású beruházás indul el. A projekt összértéke meghaladja a 140 millió forintot, ebből közel 100 millió forint pályázaton nyert uniós támogatás.

2010. június 12-én projektindító sajtónyilvános rendezvényt tartottunk. A rendezvényen dr. P. Tóth Béla lelképásztor elmondta, a Gondviselés adta lehetőséget nagy örömmel ragadjuk meg, hogy megvalósuljon az európai normáknak is megfelelő korszerű Szentendrei Református Óvoda. Bene Andrásné óvodavezető köszönetet mondott Véber Zitának, akinek a pályázat megírásában nyújtott munkája nélkül nem tarthatnánk itt. A projektindító rendezvényről a médiában 28 különböző híradás jelent meg, hogyan ezt Kolos Emőke számba vette.

A pályázat sikerének kihirdetése után kemény munka várt ránk az építkezés elkezdéséig. Először a pályázati források felhasználását ellenőrző szervezettel való szerződéskötéshez jogerős építési engedéllyel rendelkező tervet, bankgaranciákat, számos hatósági engedélyt és egyéb igazolást kellett beszerezni és benyújtani. Mindezt a kormányváltás és a nyári szünet kellős közepén, de 2010 augusztusában sikerült megkötni a támogatói szerződést. Ez után következett a közbeszerzési eljárás lebonyolítása, javarészt Sikolya Zsolt gondnok munkájával. Hirdetményünk 2010 szeptemberében jelent meg. A több szakértő bevonását igénylő hivatalos eljárás végén, 2011. január 24-én sikerült a nyertes pályázó Polár Immo Kft-vel szerződést kötni az építkezések kivitelezésére.

Az építkezés koordinálását dr. Szalai Zsolt presbiter, intézményi gondnok végzi, műszaki ellenőr Bánhidi-Kovács Anikó, egyik kis óvodásunk édesanyja. Az építkezés 2011. február 1-én megkezdődött. A gyermekek és alkalmazottak biztonsága érdekében a munkaterületet lezárták, az óvodába az építkezés idején új kapun és áthelyezett bejáraton lehet bejutni.

A tetőtérben megkezdődött a bontás, az épület északi részén elkezdődött az új lépcsőház és liftakna építéséhez szükséges alapozási munka, a hátsó terasz elbontása is megtörtént. A munkálatok az elvárt ütemben haladnak. Május végétől az óvodai nevelésnek átmenetileg a Református Gimnázium ad majd helyet, mivel (a gyermekek és a személyzet átköltözése után) a június 1-jén kezdődő második építkezési ütem már az óvoda teljes területén fog zajlani. A tervek szerint a munkálatok nagy része 2011. szeptember 1-jéig a második ütem keretében befejeződik. A harmadik és egyben utolsó építkezési ütem 2011. szeptember 30-ig tart, ez alatt már csak a tetőtérben zajlanak munkák. Az óvoda honlapján (www.szro.hu) folyamatosan frissülnek a felújításról szóló képek és egyéb közlemények.

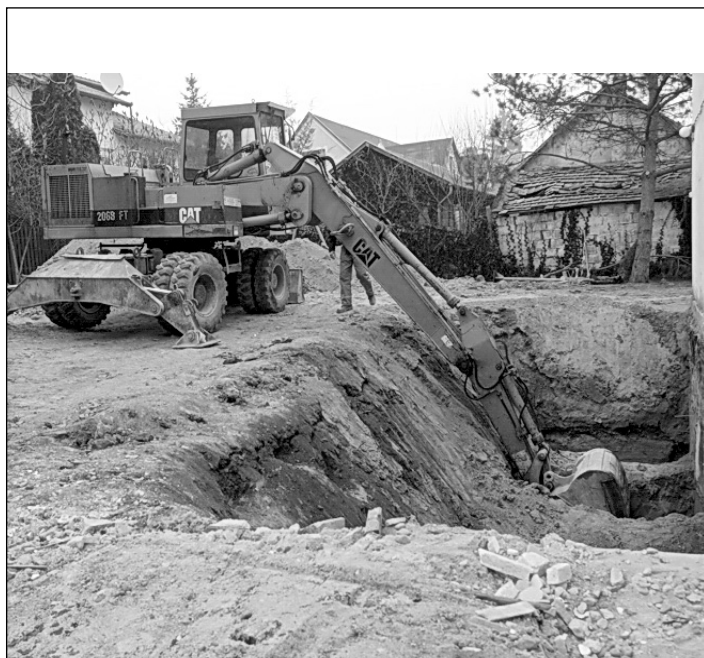
A pályázaton nyert uniós támogatás nagyszerű lehetőség, hogy megvalósítsuk álmaink óvodáját. Ugyanakkor ezzel a lehetőséggel csak akkor tudunk igazán jól élni, ha a beruházásokat kiegészítjük a támogatás által nem finanszírozott olyan beszerzésekkel, amelyeket most célszerű megtenni. Ennek érdekében az óvoda fenntartója, a Szentendrei Református Egyházközség gyűjtést hirdetett. Talán nincs is jobb befektetés, nemesebb adomány, mint ami a jövő generációját, a mostani gyermekek testi-lelki fejlődését segíti elő.

-a -ó

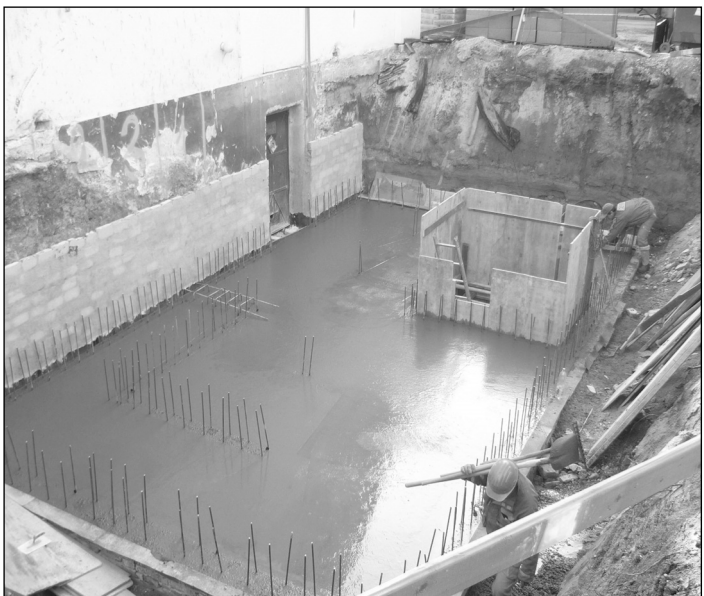
Adományokat istentiszteletek előtt vagy után gondnok úrnál, hivatali időben a lelkészi irodában, illetve egyházközségünk számlaszámára (OTP 11742087-20000679) lehet tenni. Köszönjük!

A tetőtéri felújítás bontással kezdődött

Munkában a markológép

A bővítés egy részének alagsori alapozása

Gondolataim az idén konfirmáló fiataljainkhoz

A konfirmáció évről-évre gyülekezetünk szép ünnepi alkalma. Az idei azért különösen szívet melengető számomra, mert Ti erősítitek meg hiteteket, akikkel elsős-másodikos korotokban én lehettem a vasárnapi alkalmakon. Jó visszagondolni az órakezdő imádságokra, felidézni böjti fogadalmaitokat, és még ma is mosolyt csal arcokra, ha a "Legyen Ön is okos" játékaink izalmára, vagy az óra végi jutalomcukor osztogatásának torgolására emlékezem. Nem tudom, hogy ezek az idők milyen érzéseket hagytak benned. Emlékszel, amikor Dávid történetével ismerkedtünk? Harcra indult a nagy Góliát ellen, és a király egy nehéz, nagy páncélt akart ráerőltetni (ami inkább gátolt, mint védett), pedig Dávidnak csak a patakából felvett három köre volt szüksége. Szeretném hinni, hogy nem volt olyan, amikor "túlméretezett vértet" kényszerítettem rád.

Nem tudom, hogy a szülői házban mindig segítő, vagy esetleg visszafogó páncélt kaptál-e. Nem tudom, hogy a gyülekezetünk tudott-e neked segíteni az útra induláshoz, hogy a konfirmálásod ne kikonfirmálás legyen közösségünkben. Nem tudom, hogy a konfirmációi előkészítésen volt-e lehetőséged kérdezni, kaptál-e rá a Te "méretedre" szabott válaszokat. Ezeket én nem tudhatom, csak Te hordozod magadban.

Egyet azonban bizonyosan tudok és hiszek, és ebben Te is biztos lehetsz: az Úr már régen a patakba tette a Te köveidet is, csak vedd föl azokat! Így majd úgy állhatsz a templomunkban bizonysgot tenni, ahogy azt egykor Ábrahám dalában énekeltük együtt: *"Hív az Úr, már régen érzem. Én itt állok útra készen. Kezed Uram hitben megfogom, és Reád bízom a holnapom."*

Szeretettel: Marian néni

Menyegző az óvodában

"Engedjétek hozzám jönni a gyermekeket és ne tiltsátok el őket; mert ilyeneké az Istennek országa. Bizony mondom néktek: Aki nem úgy fogadja az Isten országát, mint gyermek, semmiképpen sem megy be abba." (Márk 10,14-15)

Arra pedig, hogy a mi Urunk mennyire pontosan ismer bennünket, a tiszta tekintetű gyermekarcok ébresztenek rá hétről hétre. Bárcsak így tudnánk mi felnőttek később is befogadni az ige üzenetét. Hisszük hogy az ebben a korban elvetett igemagvak az alapvetés részét képezik. A szolgálatot persze nagyon sok tényező befolyásolja: csoportonként eltérő a hangulat, így más és más a reakció az ígére, az előre tervezett, az adott hétre beosztott történetek tartalma, üzenete, befogadhatósága is változik. A cél azonban mindenkor az, hogy Jézus Krisztushoz vezessük a kicsiket, amire ők őszinte nyitottsággal felelnek.

Az óvodás hittanórák az óvónők aktív segítségével zajlanak. Már körben ülnek amikor megérkezem, és az alkalomra felkészülve beszélgetnek. Énekléssel és imádsággal kezdődik az óra, majd következik a történet, amit szintén imádsággal és énekléssel zárunk le. A nagyobbak már a Miatyánkot is tudják. Az emberek többségének könnyebb vizuálisan elraktározni az információkat, ezért a történetnek azon részét, amit ábrázolni lehet, el lehet játszani, azt megpróbáljuk a hittanosok bevonásával a gyerekek számára életszerűvé és maradandó élménnyé tenni. Azokra a részekre gondolok, amikor a történetben szereplő személyek, események, vagy fontos részletek aktualizálhatóvá válnak a játékos megközelítéssel.

Néhány példát említek: a kánai menyegző történetében, amely Jézus első nyilvános szereplése, az ünneplésről és az örömről volt szó, amit a bor elfogyása derékba tört volna. A víz borrá változtatását mutattuk be úgy, hogy elsőként egy korty vizet kapott mindenki a poharába, majd málnaszörpöt. Ezzel jelezve, hogy akkor ott mindenki tudta, hogy a kőkorszóban víz volt és a bor egyértelműen Jézus hatalmát bizonyította. Természetesen kiemelve, hogy ez nem varázslás, hanem Istentől jövő csoda.

Zákeus történetét úgy játszottuk el, hogy érzékeltettük a kapzsiságával küzdő bűnös ember jellemét. Egy gyermek, mint a vámszedő Zákeus leült egy jelképes kapuba, előtte egy tálkával, amelybe várta, hogy koppanjon a vámként szedett pénz, a többiek pedig néhány érmét kaptak, amellyel fizethettek a belépésért, amit aztán Zákeus Jézussal találkozáskor később visszaadott.

Az ötezer ember megvendéglésénél pedig arról beszélgettünk, hogy Jézus tudja, hogy vannak emberi szükségleteink, például megéhezünk és ő törődik ezzel. Mindenki kapott egy kenyérdarabot a történet hallgatása közben, majd láthatták a "maradékkal teli kosarak" egyikét a tizenkettőtől, amely a bőséges táplálás után maradt. Természetesen vannak olyan történetek, amelyekben nem lehet hasonló játékokat alkalmazni, ilyenkor beszélgetünk a témával kapcsolatban, és olyan jó ilyenkor a hétről hétre nyiladozó értelmüket felfedezni a kérdésekre adott válaszaikban. Óriási élmény tapasztalni a szeretetet, amellyel az óvodások fogadnak hétről hétre, és látni, hogy tiszta, nyitott szívvel várják Isten igéjét.

Hiszem, hogy áldás van ezen a szolgálaton, mert szükséges idejekorán megismertetni az eljövendő nemzedéket, a jövő gyülekezeti tagjait a Mindenhatóval és az ő megváltó Fiával.

Lovadi István
segédlelkész

Jótekonysági bál a Református Óvodában

A Szentendrei Református Óvoda alapítványának kurátorai úgy döntöttünk, hogy idén is megrendezzük a gyermekek javára a farsangi bálunkat. Gondos szervezés előzte meg az eseményt. Kezdeményezésünket az óvoda dolgozói, a szülők, a fenntartó, a Református Gimnázium, az Asszonykör és városi vállalkozók támogatták. A bál vendégeit az óvoda vezetője Bene Andrásné, Erika köszöntötte. A dolgozók és családtagjaik a vacsora előtt műsorral szórakoztatták a meglenteket, a jó hangulatról pedig a Lombos Music Band zenekar gondoskodott.

Az első fellépő Jánosi Márton, Mensáros László-díjas előadóművész volt, aki Petőfi Sándor Ivás közben című versét adta elő. Utána logopédusunk, Bilonka Judit kislánya, Nagy Borostyán hegedült. Ezután következett óvónőnk, Lakatos Ilona, aki pletykás asszonyokról szóló mesével szórakoztatta a hallgatóságot. Befejezésül szép énekhangjával Szabó Bence, a gimnázium kilencedikes tanulója bővölte el a vendégeket. A farsangi bál vacsora után Rigó Erika tanárnőnek köszönhetően fergeteges néptáncal folytatódott, amibe a vendégek lelkesen kapcsolódtak be. A tombola és az árverés után hajnalig tartott a mulatság. Az ügyesebb párok még táncversenyben is megmutathatták tudásukat. A Farsangi bálból származó teljes bevételt a gyermekek játékeszközeinek fejlesztésére fordítjuk.

Köszönetet mondunk Földi János igazgató úrnak, aki a helyiséget számunkra biztosította, valamint mindenkinek, aki a kezdeményezésünket bármilyen módon támogatta.

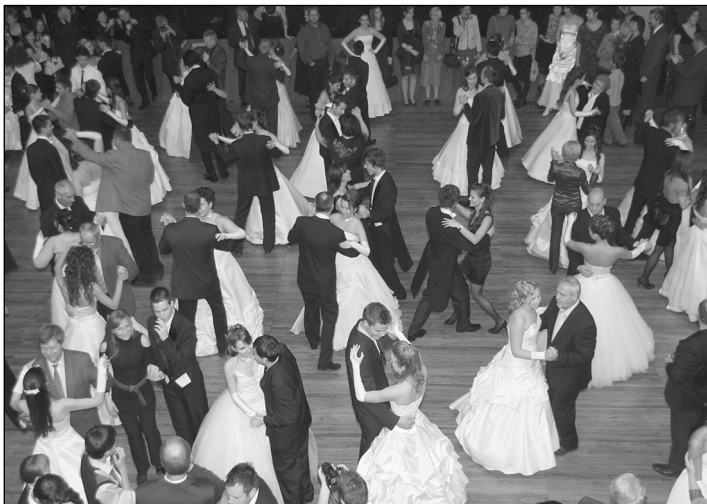
Kádár Péterné

Ilona, a mesemondó

Mozaikok az SZRG életéből

Az idei tanév nagy változást hozott a gimnázium életében. Az új kápolnának és tornateremnek köszönhetően, ebben a tanévben először a gimnázium falain belül került megrendezésre a szalagavatató ünnepség. Nagy várakozás előzte meg az eseményt, a szülők, a diákok és a tanárok részéről is. Vajon minden rendben lesz-e? A tornateremben lévő színpad elég nagy lesz-e? És még sorolhatnánk azokat a kérdéseket, amelyek aggodalommal töltötték el mindannyiunkat. Végül december 18-án minden a lehető legnagyobb rendben lezajlott. A színpad elég nagy lett, a diákok gyönyörűen táncoltak. A szalagtűzésre a kápolnában került sor. Ezt követte a bál a tornateremben, amelyet a két 12-es osztály közös palotása nyitott meg. Ezek után az osztálytáncok következtek, és végül az elmaradhatatlan keringő.

Szalagavatató bál a Református Gimnáziumban

Ezzel az ünnepséggel párhuzamosan zajlott a készülődés a karácsonyra. Szép hagyomány, hogy a mindenkor 8. osztály betlehemes műsorral ajándékozza meg az iskolát, amelyet elvisznek Leányfalura is a Református Szeretetotthon lakói nagy örömeire. Ilyenkor az iskola többi diákja egy-egy tálca házi készítésű süteménnyel kedveskedik az időseknek. Természetesen a betlehemes műsort a gimnázium "kistestvéreinek" a református óvodásoknak is előadtuk, így is igyekszünk a kapcsolatunkat velük szorosabbá tenni.

A diákok a téli szünet előtti időszakot csendesnappal fejezték be, amelyen Internetes közösségi oldalak használatának előnyeiről és veszélyeiről beszélgettünk. Egyik előadó Nagy Bence informatikus a moly.hu weboldal tulajdonosa volt, akinek előadását érdeklődve hallgattuk. A diákok örültek, hogy a felnőttek a közösségi oldalak vitathatatlan előnye mellett a kártékony hatásaira is igyekeznek felhívni a figyelmüket. (Alfa XII. évfolyam 4. szám)

Harmadik alkalommal került megrendezésre iskolánk újévi koncertje. Ennek az alkalomnak gondolata a Szülői Munkaközösségtől indult három évvel ezelőtt. Első alkalommal a Zeneiskola dísztermét töltöttük meg, majd a Városháza nagyterme következett és végül az idei tanévben a kápolnában került megrendezésre ez az esemény. Sok tehetséges diák jelentkezett az alkalomra, ahol az idei tanévben először egy családi műsort is láthattunk. Reméljük, hogy a jövő tanévben hasonló szép élményekben lehet részünk. Január a sítábor ideje iskolánk életében, nem volt ez másként az idén sem. Öt lelkes tanár kíséretében 63 diák indult meghódítani a havas lejtőket és felejthetetlen élményt szerezni.

Január 22-től zajlanak iskolánkban a következő tanévre szóló felvételi vizsgák. A nyolcévfolyamos tagozatra háromszoros, a nyelvi előkészítőre két és félszeres a túljelentkezés. És ahogy az lenni szokott, az újak a ballagó tizenkettedikesek nyomdokaiba lépnek, akiknek ez az időszak a továbbtanulásra és az érettségire való jelentkezéssel telt. Iskolánkban a tanév végén a 155 diák 383 db vizsgát fog tenni.

Sok sikert kívánunk mindannyiuknak!

Tavaszi Hangverseny

2011. május 14-én, szombaton du. 6 órakor tartja közös jótékonyági estjét a Szentendrei Református Gimnázium kápolnájában a Szentendrei Ferences Gimnázium Öregdiákjainak Egyesülete és az Egyesület a Szentendrei Református Gimnáziumért és Kollégiumért.

A ferences öregdiákok jótékonyági koncertjüket hagyományosan a Húsvét ünnepét követő szombaton tartották, közel másfél évtizeden át. Két éve került sor először arra, hogy a két egyesület közösen szervezze meg ezt a tartalmas eseményt, mely minden alkalommal a hangversenyt követő szeretetvendégséggel zárult. Az elmúlt bő másfél évtized alatt számos kiváló művész, volt ferences diák, ill. a szentendrei egyházi oktatást örömmel támogató előadó lépett fel. Hagyományosan gazdagítják a műsort a meghívott szentendrei egyházi énekkarok is. Ebben az évben első alkalommal kerül sor arra, hogy iskolánk új kápolnája adhat otthont az eseménynek.

Szeretettel hívjuk a Testvéreket az alkalomra, melyre a belépés díjtalan. A hagyományokhoz híven önkéntes adományokat szeretettel kérünk és várunk, a befolyt összeget a két iskola oktatásának támogatására fordítjuk.

Bokor György, egyesületi elnök

Az eklézsia humorából

Aggódó atyafi jelentkezik lelki beszélgetésre. Csupa szorongás az arca, mert azt képzei, ő három szem kukorica és megeszik a tyúkok. Alapos, mindenre kiterjedő beszélgetés után derűsen és megnyugodva távozik.

Egy hét sem telik el azonban, ismét jön rettegő arccal.

- Mi a gond, hiszen ön már tudja, hogy nem három szem kukorica!

- Én igen. De a tyúkok még nem tudják!

Újabb állami kitüntetés

A március 15-i nemzeti ünnep alkalmából Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztí- és lovagkeresztje, valamint a Magyar Köztársaság Arany, Ezüst és Bronz Érdemkeresztje állami kitüntetésekkel adta át az Iparművészeti Múzeum Dísztermében.

Iskolánk nagyra becsült tanára **Kun Péter** is a kitüntetettek között volt, aki a Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt kitüntetését kapta.

Szívből gratulálunk tanár úrnak!

***“Azért atyámfiái erősen álljatok,
mozdíthatatlanul, buzgolkodván az
Úrnak dolgában mindenkor, tudván,
hogy a ti munkátok nem hiába való
az Úrban!”***

(I. Kor. 15, 58)

Játszik, beszélget a család és a gyülekezet!

Gyermekkoromban az iskolában különösen szerettem a csapatversenyeket, különös izgalom volt az összeállítás megbeszélése. Számba vettük, ki milyen feladatban a legügyesebb, miben egészségítjük ki egymást, mert csak így - közösen - tudtuk megoldani a próbákat. Ennél jobban már csak akkor éreztük magunkat, ha tanárainkkal egy csapatban küzdöttünk az osztályért vagy az iskoláért. Most lehetőség nyílik, hogy újra megelevenedjenek az akkori érzések, hiszen, ha a család együtt vesz részt a gyülekezeti napon, akkor ugyanúgy a nagyszülők, szülők, gyerekek egymást segítve, kiegészítve játszanak. Jó látni, hogy a lányom, fiam milyen ügyes, mennyivel hamarabb ér célba, gyermekeink pedig bennünket biztathatnak a próbák során. Biztosan sokan emlékeznek az ökumenikus családi napokra, amit a Skanzenben szerveztünk. Most ehhez hasonlóan gyülekezetünk a gimnáziumunkban rendezi meg a családi napot. Minden korosztály számára kínálunk programokat, lesz igei alkalom is és reméljük, szép napsütéses időt kapunk a szabadtéri versenyekhez. Az iskola pályái és belső udvara ideális helyszín lesz. Ha véletlenül esne, akkor sem marad el a családi nap, hiszen a tornaterem, az ebédlő és az iskola egyéb termei állnak rendelkezésünkre.

Várunk június 13-án - Pünkösd másnapján - 10 órától a Szentendrei Református Gimnáziumban családi és egyéb vetélkedőkre, csapatjátékokra /kispályás foci, röplabda/, beszélgetésekre kicsiknek, nagyoknak.

Frissítő italokat a gyülekezet biztosítja. Kérünk, hozz magaddal szendvicset, esetleg egy tányér sütit.

A részletes programot hirdetjük a templomban, a gyülekezet honlapján és templomi hirdető táblánkon.

Fülöp Zsolt, presbiter

"Veled vagyok egész"

Bár hagyományosan idén is februárban rendezték meg a házasság hetét, az év további részében sem hiábavaló arról gondolkodni, mit nyújt az Isten előtt szentesített párkapcsolat a benne élőknek, mit jelent a család védelme a külvilággal szemben, kinek hogyan adott erőt és lendítette át nehéz, talán válságos időszakokon. Persze nem könnyű erről beszélni, de ha mégis megosztaná velünk gondolatait, talán másoknak is sokat segítene.

Kedves Olvasó! Gyülekezetünk kedves Tagja! Várjuk gondolatait a benkei.ildiko@radio.hu email-címre vagy személyesen. Álljon itt kedvesülönök egy vallomás gyülekezetünk kedves tagjától:

- Minél hosszabb ideje élek házasságban, annál inkább felismerem, hogy a szerelem és a házasság munka. Ezt senki sem kerülheti el. Odaszánást igényel, hogy olyan dolgokat tegyünk, amelyekkel azt fejezzük ki, hogy "SZERETLEK!". Ezekkel mutatjuk meg társunknak, hogy szeretjük, nagyra értékeljük őt, és mellette állunk. Az ilyesféle ajándékok nem kerülnek pénzbe. Csupán egy kis megfontolásra és időre van szükségünk, és a szeretetteljes jelenlétünk azt a meleg érzést kelti abban, akit szeretünk, hogy értékesek vagyunk neki.

(Böbe)

A kiadványunkban megjelenő cikkek, írások nem feltétlenül fedik mindenben a szerkesztőség véleményét, hanem elsősorban azok szerzőinek gondolatait tükrözik.

A KÁLVIN KIADÓ ÉS A MAGYAR BIBLIATÁRSULAT AJÁNLATA

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZKÁLVIN JÁNOS KIADÓJA
1113 Budapest, Bocskai út 35.

Telefon: 386-8267, 386-8277; telefax: 466-9392

www.kalvinkiado.hu, kalvinkiado.blogspot.com, www.bibliatarsulat.hu

Zámbóné Tóth Emese

Tiétek a mennyek országa

Imádságok gyermekeknek

Illusztrálta: Tóth Éva

152x167 mm; 124 oldal; keménytáblás; ára: 980 Ft

"Akár akarjuk, akár nem, gyermekünkkel születése pillanatától kezdve minden vele töltött percben kapcsolatban vagyunk, cselekedeteinkkel, viselkedésünkkel, lelkiállapotunkkal és szavainkkal állandóan üzeneteket küldünk felé, amelyek földi életének kezdetétől beépülnek tudatalattijába és személyiségébe" - olvassuk a bevezető tanulmányban, mely rámutat arra, hogy gyermekeink imádkozásra, az Istennel való kapcsolattartásra való megtanítása is olyan feladat, amelyet nem lehet elég korán elkezdni. A kötet írója segítséget is ad a nagyoknak e "vállalkozás" sikeres végrehajtásához. Az ezt követő imádságok már a kisiskolások és kiskamaszok külső és belső örömeinek, problémáinak megfogalmazásához kínálnak mintákat, melyek a gondok mögött nem bűnbakot, hanem a segítő kezet kereső, kiegyensúlyozott lelki élet irányába mutatnak.

Zámbóné Tóth Emese

Tiétek a mennyek országa

Imádságok gyermekeknek

Gál Judit (szerk.)

Fájdalmak iskolája

Lélekerősítő írások betegágyon fekvőknek

AK/40 méret; 52 oldal; irkafűzött; ára: 260 Ft

A betegágy fájdalmakkal teli hely, ugyanakkor nagy iskola is. Sok mindenre megtanít. Aki hosszabb-rövidebb ideig betegeskedik, átélheti, hogy a betegség számos dolgot megváltoztat benne, családjában, körülményeiben. Különös felfedezni, hogy Isten kezében áldásokkal szegélyezett útszakasszá válhat. Ebben segíthet ez a kis kötet. Ez már a második kiadványunk, amely a református kórházlelkészek beteglátogatási tapasztalataiból született. Szeretnénk, ha a néhol ismerős, máshol új gondolatok hozzájárulnának annak megtapasztalásához, hogy "akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál" (Róm 8,28).

**Bemutatjuk
dr. Köpeczi-Bócz
Tamást, gyülekezetünk
tagját**

**Ablak, mely
visszatükrözi a napfényt**

Köpeczi-Bócz Tamás gyülekezetünk templomos tagja. Édesapja és nagyapja református lelkészek voltak, feleségével négy gyermeküket ők is a hit útján terelgetik. Személyes példamutatással a tudás és szorgalom fontosságára, megbecsülésére nevelik őket. Munkája a nemzeti felemelkedés és társadalmi felzárkózás elősegítése, szívügye a romák és hátrányos helyzetűek ügyének támogatása. Ennek alapkövét a tanulásban látja. Egyetemi docensként aktív tanár is. Hitvallását Wass Albert idézettel így fogalmazza meg: "...Isten fényét kell beletükrözzük az emberi világ sötétségébe, s ha ezt megtesszük, eleget tettünk a parancsnak, ami a világra hozott..."

- "A tanulásnak életstílussá kell válnia. Így csökkenthető leghatékonyabban a társadalmi különbségek és növelhető a gazdasági versenyképesség". Az öntől vett idézet több pulikációjában, előadásában is megjelent. Honnan származik ez a gondolat?

- Ezt a "mottót" egy OECD-felmérés lezárását követően fogalmaztam meg. A felmérés magyar kutatásvezetője voltam, melynek során a felnőtt lakosság írás, olvasás, számolás és problémamegoldás képességét vizsgáltuk. Igen tanulságos, ahogy a gazdaságilag legfejlettebb országok foglalkozni kezdtek ezzel a kérdéskörrel. Felismerték, hogy a lakosság készségeinek, képességeinek milyen fontos és közvetlen szerepe van az adott ország gazdasági teljesítményére. Mindez szorosan összefügg a hazánkban is nagy nyilvánosságnak örvendő "egész életen át tartó tanulás" témájával. Napjainkban nem működik az a korábbi tendencia, hogy egy szakmát megtanulva, abban elhelyezkedve nyugdíjaskorig biztosított a megélhetés. Folyamatos képzésre, tanulásra van szüksége mindenkinek a saját fejlődése, érvényesülése, végsősoron az ország gazdasági előrelépésének érdekében. A változás azonban nehezen válik realitássá Magyarországon. Bár természetes folyamatá tudna válni a mottóbeli elvárás!

- Ezzel a mottóval - gondolom - éppen szemben áll az az életstílus, amivel munkája során nap mint nap szembesül. Hívó emberként mit tart a legfontosabb különbségnek, amit munkájában másként tud képviselni?

- Ha össze kell hasonlítanom, hogy eredményes munkámhoz a társadalomtudományi területen szerzett PhD fokozatom, vagy hitem nyújt-e több segítséget, akkor a válaszom egyszerű: mindkettő. Az ember nem létezhet hit és tudás nélkül, mindkettő szükséges a teljes, értelmes, Istennek tetsző élethez, hívó emberként pedig Jézus iránymutatása a legmeghatározóbb a munkámban is. Gondoljuk csak végig, hogy a legnagyobb tanító maga Jézus volt, ő ismerte a "modern pedagógia" minden felfedezett technikáját. Példabeszédeket mondott, ugyanakkor a lexikális tudást is helyén kezelte, bevonta a megvalósításba a "tanulókat", sőt számukra gyakorlatot szervezett, mindezt meglehetősen kiterjedt csoportmunkában, nem sorolom tovább, mert magam is mosolygok rajta, hogy olykor az ember évezredekén keresztül elhiszi, hogy maga talál ki dolgokat. Az evangélium szelleme szerint élő keresztyén ember éppen azáltal tudja embertársait tanítani, segíteni, hogy megújulásra készíti őket. Szerintem Jézus arra tanította minket, hogy szorgalmas és tudatos tevékenységgel, a megértés

képességével viszonyuljunk a földi valóság dolgaihoz, de arra is, hogy ugyancsak tudatos tevékenységgel éljük át az isteni világ tényeit és valóságait, ha ilyenekké válunk nem leszünk kiszolgáltatottan egoldalúak, ezt próbálom én is képviselni. Jézus a példázatok megértését fontosnak tartotta, de nem végső célnak. Arra törekedett, hogy egy magasabb értelemben, nagyon tudatos tevékenységgel átéljék, átélhessék a tanítványok az isteni világ tényeit, tehát nemcsak a teremtett világot, hanem a teremtő erő munkájának következményét is. Ezt ma a rendszerszervezésben úgy tanítjuk, hogy nem csak a folyamatokat, hanem a forrásokat, az okokat is meg kell értenünk, különben nem leszünk képesek a rendszerek folyamatos megújítására, javítására. Azt hiszem még Jézusra is igaz volt az a törvényszerűség, hogy önmagunk megépítése csak lankadatlan tudatos munkával lehetséges, pedig Ő volt az egyetlen emberi mivolt, aki hitnek forrásává is tudott válni, ebben is egyszeri és tökéletes példát adott. Hiszem, hogy a tanulás segít a teljesértékű élethez vezető út felfedezésében. Nem feltétlenül egy új szakma megszerzésére van szükség, sokszor az is elegendő, ha az útkereső rácsodálkozik egy dologra, amit addig nem ismert, nem hitt. Egyszerűen fogalmazva, sose késő tanulni és megtérni, hívó emberként mindkettőt egyszerre tekintem fontosnak munkámban is.

- Ön mikor tért meg?

- Én különleges kegyelemben részesültem, mert így születtem - mondja nevetve -, bár tudom, nem szép ezt mondani De velem így történt, mert hitben élő emberek vettek körül a családban, így nem emlékszem olyan napra, amikor ez másként lett volna. Hitemet sose tagadtam meg, és életem tragédiái is megerősítették hitemet. Tisztában vagyok azzal is, hogy ez a legkisebb mértékben sem az én érdemem, és minden örömmel arra törekszem, hogy megfeleljek Isten mérhetetlen kegyelmének. Valahol a konfirmáció környékén tudatosodott mindez bennem.

- Hitben élő szülei, nagyszülei szembe kerültek-e annak idején környezetükkel?

- Nagyapám is, édesapám is református lelkészek voltak. Nagyapám 1910-ben született, mivel tizenegyen voltak testvérek, egy program keretében Hollandiába került gyermekkorában. Lelkészként az '56-os események megtorlását közvetlenül szenvedte el. Végül visszatért Hollandiába, az itthon maradó - ekkor 15 éves - édesapám sorsát azonban mindez hosszú évekre megpecsételte. Tíz évig bányában dolgozott - miközben mindig lelkész szeretett volna lenni. A '80-as évek második felétől Vértesacsán, Kisorosziiban volt viszonylag rendszeres szolgálata, végül földi életének utolsó éveiben Verőcén parókus lelkészként szolgált. A hivatásom gyakorlása, valamint a családi életem során is útmutatást adott édesapám bölcsessége, melyet először gyerekkoromban hallottam tőle: "... ahogy egy ablak visszatükrözi a napfényt, rólad is úgy áradjon Isten szeretetének sugara ..." Ezt a gondolatot bontotta ki számomra csodálatos módon első prédikációiban is, és ezt a gondolatot fogalmazza meg Wass Albert is "Hagyaték" című munkájában eképpen: "...Isten fényét kell beletükrözzük az emberi világ sötétségébe, s ha ezt megtesszük, eleget tettünk a parancsnak, ami a világra hozott..." Nos nekem is ez a gondolat édesapám legfontosabb és egyben legnagyobb terhet jelentő hagyatéka.

- Hogy-hogy nem lépett a nyomukba, nem folytatta a lelkészi pályát?

- Gimnáziumban erős volt a természettudományok, a matematika iránti érdeklődésem, sok sikerélményem is kötődött ezekhez a területekhez. Felőttként a tanulás folyamatosan jelen van az életemben, a műszaki tanulmányokat követték pedagógiai, közgazdasági kurzusok, tudományos kutatások. A közös jellemzője e tanulási folyamatnak a vele társuló alkotó jellegű munka, mely a mai napig az egyik leglényegesebb része az életemnek. Istent szolgálni, a hitet őrizni és terjeszteni pedig nem foglalkozás kérdése, hol üldözöttek, hol egyszerű pásztoemberek, hol diákok, hol tudósok nap mint nap cselekedtek eddig is, és fogják a jövőben is, nekem így, s itt van dolgom.